

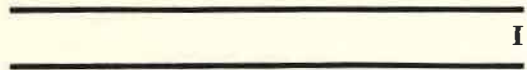
ALOIS
VOLKMAN
malā
VIZITA

edice kroky

PLATE
111-112
113-114
115-116

PLATE
117-118
119-120
121-122

V ARCHÍVU
INTERNÍ KLINIKY

*Vypadly na mě
seřazené — úzkost, bolest, umírání.
Nesou je zdejší regály.
Jen regály je mohou unést.
Fascikly fascinující lidskosti.*

*Na nemocničním pokoji
strávily celý život.
Vydaly se
do poslední řádky.
K půlnoci zemřely
na sešlost věkem.
/Moci tak život natáhnout
jako souvětí./*

*Přilož elektrody slov
a snímej nezměrná napětí.*

*Ne přímka, rovina, kruh.
Nekonečně chvějící se křivka.*

*Základy elektrokardiografie.
A co láska? Láska?*

*Srdce je sval.
V ringu hrudníku samo se sebou . . .*

*Vidět každého pacienta
očima tiskaře pohřebních oznámení.*

*A jménem veškerého příbuzenstva
nevykonáš nikdy pro něj dost!*

*V kolika případech
dokázal ujet
s pacientem smrti.
Dnes k ránu ho dohonila
na nemocniční posteli.*

Ta nemá kola.

NÁVŠTĚVNÍ DEN
V NEMOCNICI

*Jen k tobě nikdo nepřišel
pomačkat prostěradlo
na okraj postele.*

*A někde z obou stran
zůstane pomačkané,
až všichni odejdou.*

*Až blízcí odejdou,
budem si bližší
my zbylí.*

PŘI LÉKAŘSKÉ
POHOTOVOSTI

*Mají čas přepočtený
na dávky morfia.
Dny jim natahujeme
injekčními stříkačkami.*

*Kdo časem nečeká
na své analgetikum,
na euforické účinky
po užití...*

*Upilovaná hrdélka ampulek
nemohou zpívat.
Volátka holubů.*

*Poštovní holubice
se k nám belhá
se složenkou.*

- Čepice (aby z piety
bylo co smeknout)
- Kapesníky (slzy se staví hůř
než krvácení)
- Zlatý prstýnek (kdykoliv se
rozejdeme
tak si je vrátíme)
- Náramkové hodinky (nevíte dne ani
hodiny)
- Umělý chrup (abyste v bolesti
měli co zatnout)
- Manželka (připsala se
vlastnoručně
na konec)

... puls je nehmatný
ozvy neslyšné
dech zastavený
zornice bez reakce

Hodinky na jeho ruce
jdou dál...

STAŘÍ NA INTERNĚ

*Marně čekají,
na přestupné stanici prostěradla,
do naší úschovny odložení.
Kdo si je vyzvedne?*

*Naše vizity
bývají pro ně
jedinými návštěvami.
Stále stejná písnička.
Ostatní písničky
jsou o lásce.*

ZNÁMOSTI

*Naléhají, abych jim ze známosti,
s přispěním kolegů pomohl
zabít vlastní plod.*

*Já vím:
„vono se to tak
nemůže brát . . .“*

*Ono se to musí brát
kyretou.*

TRIUMF

*Po usilovných přípravách
se konečně odpoutala od země
na předem určenou dráhu
a opět bez poruch přistála na zemi*

*tvá noha
při prvním samostatném krůčku
po prodělané obrně.*

V té chvíli tobě patřil celý vesmír.

POSLÁNÍ

*Vyčerpán do krajních poloh
každodennosti
shledávám,
že verše, které se vcitily
v rozličné stavy pacientů,
které odrecitovala útěcha
nad lůžky nemohoucích,
verše, které se protrpěly
až k pozůstalým
a byly zamlčeny
v naslouchání nemocným,
obětovány při návštěvní službě,
že tyto verše
nepoznají papír.
Řadí se k skutkům.*

TVÁ ÚSTA

*Jizva s nehojícími se okraji,
ve které se co chvíli
bolest ozve.*

*Tvůj nejnitřnější obsah
přes celnici zábran
pašují slova.*

*Opouštíš mě
jako odliv mušli.*

*Ten, kdo však ke mně
ucho přiloží,
uslyší ve mně
šumět jen tvůj příliv.*

*Burčák stáčený hadicemi stružek
vykvasí v prvotřídní mízu
v podzemních sklepích.*

*Kaluže, kdyby děti nebylo,
byly byste mrtvou vodou,
již se každý vyhne.*

*Jen lesy nesvlékly svůj mundúr:
stále ve službě
chránit ticho
obklíčené lidským harašením.*

*Všechna má neobratná slova
škobrtají tmou tvých zvukovodů,
ztrémovaná velikostí svého významu
tichnou z obav před tvým vykááním.*

*Ticho jsou slova zaškrcená strachem
z nevyslyšení
anebo zavčas potracená
nedůvěrou.*

Všechna má neobratná ticha.

*Chránové lustry kaštanů
na šňůrách slunce
rozsvícené.*

*Oddání jarem,
mladičkým kaplanem
venkovské farnosti.*

*Otloukávé pišťalky varhan
slavnostně
hrají na kůru.*

*Svatební lože závratí
poskvrněné
sluníčky sedmitečnými.*

TVÉ OČI

*Hliněný jarmark hrnčírů
je tvoje podívání.
Domovské právo hnědi
v tvých očních důlcích.*

DEN Z PAMPELIŠEK

*Den zabušil svou silou
na kovadlinu slunce,
až jiskry pampelišek
odletěly do trávy.*

*V trávě si je dívky
pletly do věnečků,
aby to jiskření
nemělo konce.*

*Do kalamáře měsíce
namáčí rozskřípané špičky
na násadkách smrků.*

*Kalamář se vylil po obloze.
Pocity k Vám
se nedají popsat.*

*Oněginové jsou smrtelní.
Dopis zůstává
k odeslání.*

*Pouťová vata
na špejlich smrků.
Den má i prsty sladce polepené.*

*Pěna, co přetekla
z modrého džbánu nebe,
pro nějž si poslal upocený den.*

*Závidím malířům:
mohou se vyjadřovat
mlčky.*

*Písečné přesýpací hodiny
obracené tvými střevičky.*

*Sluneční orloj,
na němž se měniš v ručičku stínu.*

*Nastavená dlaň mořského dna,
která tě uchvátíla.*

*Navečer z otisku tvého těla v písku
vyrábět bude měsíc odlitek.*

*Podzimní dny,
kasaři jdoucí po korunách.
Od trezoru rašení a mízy
má klíčky
pouze jaro.*

*Zástupy zvíře koledují
zimě zasvěcenou zemi
k jeslím sena.*

*Betléme vyšších obratlovců,
jež lidská láska
může spasit.*

*Přichází
o bílé holi,
má šedý zákal obzorů.*

*Písmem nevidomých
jsou stopy.*

*Zlověstné ticho
bílě zarouškované
městské čtvrti
pod narkózou mrazu
rozřízl ptačí křik.
Zhnisaná nečistota
pražské zimy
se provalila.*

*Kyvadla naší časnosti.
Při vašem chodu
se zastavuje dech.*

*Bliženci hvězdných soustav.
Když záříte na obzoru
i mrknutí se zdá věčné.*

*Nejsložitější klouby v těle,
tvrdí anatom
i básník.*

*Snih v naškrobeném límečku
se ještě pokoušel vyjednávat,
když nejpočetnější třída trav,
ta věčně ušlapovaná,
povstala k útoku
na zimní palác
a chopila se moci.*

*Naše barvy
vztyčené
na všech stéblech.*

*Margarínová krabice
plná pípání, peřiček,
žlutí a klování,
záchvěvů a bezbrannosti.*

*Všemi otvory v ní
pod křížem motouzu
těžce oddychuje jaro.*

*Na klíně hospodyně
celý příští dvůr.*

POLNÍ CESTY

*Jazyky kopců
s drkotavou mluvou.*

*Hliněné koleje
se semaforey vlčích máků.*

*Aleje stínů,
které si slunce vydržuje.*

Nejdelší zkratky k domovům.

SPARTAKIÁDNÍ CVIČENÍ ŽEN

*Sehnuté, v podřepu anebo vkleče,
už od čtyř od rána
staví do zákrytů,
do zástupů a do řad
zelené trsy řep.*

*Parné stadióny mé Moravy.
Bez fanfár, bez potlesku —
jako se pojídá cukr.*

*Do očních důlků země
vkládají*

*pohledy ticha
ještě krátkozraké,*

*zřítelnice samoty
zpod jehličnatých řas,*

*očekávané přimhouření
nad hříchy nádob hříšných,*

*očité svědky
naděje vánoc,*

*i slzy pryskyřice
nad nádobami rozpadlými
v očních důlcích země.*

*Poslaný z domova
je plastickou mapou zahrady.
Podle vypouklin plodů
se zeměpisně orientuji,
která místa
poskytla svůj druh.*

*Zapovězené mně stromy
dětského poznání
ráje.*

*Uzavírá se leč.
Zeleně ušatá léta
budou postrřelena.
Zůstanem
na sebe civět:
hongi a náhonči
v revíru života.*

*Úlovky zeleně ušatých let —
chlubivé trofeje
vycpané vzpomínkami.*

*Velryba bolesti
uniká harpunám
injekčních stříkaček.
Kolikrát zasažena
dovedla přervat všechna lana,
jen aby mohla volně rádit
v tvém moři
se stále trvajícím odlivem.*

*Bezradni stojíme
na tvém pobřeží
a nemůžeme pochopit,
že každé moře
má i svůj druhý břeh.*

KŘÍŽOVKY

*Křížovky sídliště
s luštiteli vlastních osudů.*

*Vodorovně i svisle
panely.*

*Křížovky sídliště
s tajenkou soukromí
nevyřešitelnou.*

OLOMOUCKÉ
JARNÍ NÁMĚSTÍ

*Celé je nesené
na sloupech dřevěných nohou,
na tom architektonickém závraku
zúženém až do kramfličky,
jejichž rozdrobené doteky
holubi sezobávají z dlažby
a dávají jim křídla.*

POŠTOVNÍ HOLOUBATA

*Bezhlavě až do kuchyně
doručila
vzkaz smrti.*

*Jejich posláním
nebylo létat
pečená do huby.*

UKLÍZEČKÁM

*Každý náš krok
po umyté chodbě
jim musí připadat
jak zlomyslnost.*

*Ale my přece
nemůžeme
zůstat stát.*

NUDNÝ VEČER

*Pluje jak opuštěná rybka
v akváriu
vinné skleničky.*

*Ničím ji nevylovíš,
ani háčkem poezie
na ženském vlasu,
zamlklý rybáři
z protějšího břehu stolu.*

PRODAVAČKA OVOCE
NA CHODNÍKU

*Sladká vinně meruněk
naložená v exhalacích.*

*Několik sáhů úrodného sadu
jí poslali v bednách,*

*královně včel,
mezi úly z panelů a cihel.*

*K večeru
usíná vstoje.*

*Semínko holobradé
dokáže na kameni
vyvzdorovat život.*

*Mýlit umí
jen bohatě prokrvený
lidský sval.*

*K bíle prostřenému stolu
zasedli zajíci
a hladově pustili se
do kůrky mladých stromů,
které ještě nestačily rodit.*

*Druhý den
sadařovi krvácelo srdce
mízou.*

ZŘÍZENEC
DRÁŽĎANSKÉ OBRAZÁRNY

*O dvou protézách,
s životem rozbombardovaným v sutiny
pozorně hlídá
tváře návštěvníků
a pod jednou zachovalou paží,
pod kterou nemá koho vzít,
si je tajně odnášívá domů,
kde je rozvěšuje
v galérii nejdražších podobizen,
o něž přišel.*

VARHANY V ROŽMITÁLE

(G. Franclovi)

*Rejstříky barev,
manuály větví
a klávesnice zhoufovaných ptáků
podzimních varhan
pod Třemšínem.*

*Prastarých varhan
Jakuba Jana Ryby,
kantora štvaného
hladovým příkopem
pod hradbami píšťal.*

*Bankovky pomíjejí,
partitury platí.*

NADĚJE

*Kapka drtí kámen
ne silou, ale častým
padáním.*

*Těch pádů v dějinách.
A pořád zbývá kámen
ke kamenování.*

OPAKOVÁNÍ

*Opakování je matka moudrosti.
Moudrost je matkou pokroku.
Život je neopakovatelný,
dí moudře matka.*

*Nejednu noc
jsem vyšel čekat
na verš.*

*Až z milosti přijde,
postaví se
na kraj sloky*

*a já ho ulovím
na vábničku
pokory.*

*Střílet
není umění.*

*Zadlužen verši,
chodím si k tobě vypůjčovat.*

*Co slov jsem utratil, rozměnil, rozdal!
Učím se jimi šetřit
a ukládat je*

*na knižku
s položkou zámlk.*

*Do polí,
z nichž odtáhla vojska,
vešli hospodáři
se svou výzbrojí.*

*Přes která pole
nepřešla vojska,
aby zase zašla
do hlíny.*

*Jenom chléb,
chléb
z ní každoročně vstává
z mrtvých.*

I

V archivu interní kliniky	9
Banní noviny	10
Při studiu EKG	11
Umění Aeskulapovo	12
Šolér sanitky	13
Návštěvní den v nemocnici	14
Při lékařské pohotovosti	15
Ze sešitu pozůstalostí	16
Noční služba	17
Stáří na interně	18
Známosti	19
Triumf	20
Poslání	21

II

Tvá ústa	25
*** (Opouštíš mě)	26
Předjarní	27
Ticho	28
*** (Chrámové lustry kaštanů)	29
Tvé oči	30
Den z pampelišek	31

Dopis Oněgina Tatáně	32
Letní oblaka	33
Pláž	34
*** (Podzimní dny)	35
Krmelec pod smrčím	36
Zima	37
Zákrok	38
Tvá kolena	39
Převrat	40

III

Jarní Morava	43
Polní cesty	44
Spartakiádní cvičení žen	45
Sázení lesních stromků	46
Koš ovoce	47
Samý hon	48
Babička	49
Křížovky	50
Olomoucké jarní náměstí	51
Poštovní holoubata	52
Uklízečkám	53
Nudný večer	54
Prodavačka ovoce na chodníku	55
Síla	56
Zima v Krkonoších	57
Zřízence drážďanské obrazárny	58
Varhany v Rožmitále	59
Naděje	60
Opakování	61
Na čekání	62
Matec	63
Sotí	64

ALOIS VOLKMAN *malā* VIZITA

Přebal, vazbu a grafickou úpravu
navrhl Jiří Svoboda
Vydala Mladá fronta
jako svou 3658. publikaci
Edice Kroky, svazek 1.
Odpovědný redaktor
Přemysl Veverka
Technický redaktor
Bedřich Škála
Vytiskl Mir, n. p., závod 5,
Praha 2, Václavská ul. 12
AA 0,78, VA 1,09
Náklad 600 výtisků
První vydání. 68 stran
Praha 1976
601/22/82,5
23-054-76 13/43
Cena váz. výtisku 4,— Kčs